

Suvestinė redakcija nuo 2017-04-08 iki 2017-12-20

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-03-10, i. k. 2016-04548

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VAIKO GEROVĖS 2016–2018 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2016 m. kovo 10 d. Nr. A1-132
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.4 papunkčiu ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8.4 papunkčiu:

1. T v i r t i n u pridedamą Vaiko gerovės 2016–2018 metų veiksmų planą (toliau – Planas).
2. S i ū l a u Lietuvos Respublikos savivaldybėms dalyvauti, įgyvendinant Plano priemones.
3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 3 d. įsakymą Nr. A1-547 „Dėl Vaiko gerovės 2013–2018 m. programos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.
4. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2016 m. kovo 14 d.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2016 m. kovo 10 d. įsakymu
Nr. A1-132

VAIKO GEROVĖS 2016–2018 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaiko gerovės 2016–2018 metų veiksmų plano (toliau – Veiksmų planas) paskirtis – kurti vaiko gerovę užtikrinančių paslaugų ir priemonių sistemą, kuri sudarytų palankias sąlygas vaikui augti saugioje šeimos aplinkoje ir gauti reikiamas kompleksines (socialines, teisinės, medicininės ar kitas) paslaugas bei pagalbą.

2. Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatyme apibrėžtas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

3. Veiksmų planu siekiama įgyvendinti ir tęsti šių dokumentų numatytus uždavinius:

3.1. Jungtinių Tautų Vaiko teisių komiteto 2013 m. spalio 4 d. pateiktų rekomendacijų Nr. CRC/C/LTU/3-4 „Lietuvos trečiojo ir ketvirtojo periodinių pranešimų baigiamosios išvados Lietuvai, kurias Komitetas priėmė šešiasdešimt ketvirtojoje sesijoje (2013 m. rugsėjo 16 d.–spalio 4 d.)“;

3.2. Vaiko gerovės valstybės politikos strategijos ir Vaiko gerovės valstybės politikos strategijos įgyvendinimo priemonių 2005–2012 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 184 „Dėl Vaiko gerovės valstybės politikos strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2005–2012 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Vaiko gerovės politikos strategija);

3.3. Vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1193 „Dėl Vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2007–2012 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Vaiko globos strategija);

3.4. Europos Tarybos vaiko teisių 2012–2015 metų strategijos, patvirtintos Europos Tarybos ministrų komiteto 2012 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. (CM(2011)171).

4. Rengiant Veiksmų planą, įvertinti Vaiko gerovės politikos strategijos priemonių įgyvendinimo rezultatai. Pažymėtina, kad 2005–2012 metais įgyvendinant Vaiko gerovės politikos

strategiją buvo vykdomos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti vaiko gerovę, didinti tėvų atsakomybę už vaikus, gerinti vaikų apsaugą nuo visų formų smurto ir išnaudojimo, tobulinti vaiko globos (rūpybos) ir įvaikinimo teisinę sistemą. Nurodytos strategijos įgyvendinimo laikotarpiu organizuotas savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas, remtos nevyriausybinės organizacijos, vienijančios kitas nevyriausybines organizacijas, dirbančias vaiko teisių apsaugos srityje, ir vykdančios Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos sklaidą. Tačiau 2005–2012 metais vykdytos Vaiko gerovės politikos strategijos įgyvendinimo priemonės neužtikrino visų esminių pokyčių vaiko teisių apsaugos sistemoje. Todėl ir toliau išlieka būtinybė stiprinti šeimos politiką, aktyvinti būtinų paslaugų šeimai ir vaikui infrastruktūros kūrimą bei plėtrą, spartinti institucinės vaiko globos sistemos pertvarkos ir tobulinimo procesus, mažinti įvairių formų smurto prieš vaikus raišką šeimoje bei visuomenėje.

5. Įgyvendinant Vaiko globos strategiją buvo siekiama užtikrinti vaiko teisę augti šeimoje, todėl buvo plėtojama vaikų dienos centrų veikla savivaldybėse, teikiant nestacionarias dienos socialinės priežiūros paslaugas vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose. 2014 m. Lietuvoje veikė 252 vaikų dienos centrai, kuriuos per metus lankė 6 700 vaikų. Vaikų dienos centrus lankančių vaikų skaičius iš viso socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičiaus (34,5 proc.) parodo, kad vaikų dienos centrai patenkina tik trečdalį paslaugų teikimo vaikų dienos centruose poreikio.

Siekiant mažinti globojamų (rūpinamų) vaikų skaičių vaikų globos įstaigose ir plėtoti alternatyvias vaiko globos formas šeimoje, nuo 2008 metų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) organizuoja globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimo paslaugas, iš dalies finansuodama nevyriausybinių organizacijų, dirbančių remiant globėjus (rūpintojus) ar įtėvius, projektus. 2015 metais būsimus globėjus (rūpintojus) bei įtėvius rengė 61 globėjų (rūpintojų) ar įtėvių mokymo ir konsultavimo programos (toliau – GIMK) atestuotas socialinis darbuotojas. Siekiant teikti kokybišką pagalbą globėjų (rūpintojų) bei įtėvių šeimoms, 2011 metais pagal GIMK programą pradėti vykdyti tęstiniai mokymai, skirti globėjų (rūpintojų) ar įtėvių šeimoms padėti sprendžiant bendravimo su vaiku, auklėjimo, priežiūros ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo klausimus. Vykdam GIMK mokymus, 2007–2014 metais parengtas 3 351 asmuo, siekiantis tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar įtėviu. 2014 metais įvadiniuose GIMK mokymuose dalyvavo 582 asmenys (377 šeimos), norintys tapti vaikų globėjais (rūpintojais) ar įtėviais. Tęstiniuose GIMK mokymuose dalyvavo 799 globėjai (rūpintojai) ir įtėviai, kartu veikė 100 savitarpio pagalbos grupių.

Siekiant mažinti globojamų (rūpinamų) vaikų skaičių vaikų globos įstaigose ir vaikų iki 3 metų siuntimą į vaikų globos įstaigas, nuo 2008 metų organizuojamas kompleksinių paslaugų

teikimas vaikui ir motinai (tėvui), esantiems krizinėje situacijoje, kasmet remiant projektus, kuriuos vykdo savivaldybių socialinės paramos ar krizių centrai bei nevyriausybines organizacijos. 2008–2014 metais 32 projektų vykdytojai kompleksines paslaugas suteikė 2 265 asmenims, esantiems krizinėje situacijoje, – iš viso 990 šeimoms, 1 085 vaikams. Kompleksines paslaugas gavo asmenys iš 23 savivaldybių.

6. Siekiant skatinti šeimos narių tarpusavio pagalbą ir socialinę atsakomybę, plėtoti pozityvios tėvystės metodų sklaidą, remiami nevyriausybinių organizacijų, dirbančių šeimos gerovės srityje, veiklos projektai. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2016 m. apie 14,5 tūkst. asmenų dalyvavo nevyriausybinių organizacijų veiklose, susijusiose su pasirengimu šeimai ir tėvystei, šeimos narių savitarpio pagalbos ir atsakomybės skatinimu, tėvystės įgūdžių formavimu, pozityvios auklėjimo metodikos plėtojimu, ankstyvosios šeimos krizių prevencijos vykdymu. Siekiant stiprinti šeimos ir vaiko gerovę, formuoti teigiamą šeimos įvaizdį visuomenėje, tikslinga ir toliau remti nevyriausybines organizacijas, dirbančias šeimos gerovės srityje, organizuoti visuomenės švietimo priemones, renginius apie šeimos vertę visuomenės gyvenime, pozityvių santykių šeimoje svarbą bei kartų solidarumą.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

7. Kasmet, minint Motinos dieną, motinoms, pagimdžiusioms, užauginusioms ir gerai išauklėjusioms 7 ir daugiau vaikų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo 37 straipsnio 1 dalimi, įteikiamas valstybės apdovanojimas – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medalis. Nuo 2004 m. kartu su šiuo apdovanojimu Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šioms motinoms skiria vienkartinės pinigines premijas – po 290 eurų kiekvienai valstybės apdovanojimo – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliai – gavėjai. 2016 m. apdovanotos 44 motinos, jų premijoms skirta 13 tūkst. eurų. Siekiant stiprinti valstybės ir visuomenės pagarbą motinystei bei stiprinti pareigą auklėti vaikus dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais, tikslinga ir toliau skirti vienkartinės premijas motinoms, gavusioms valstybės apdovanojimą – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medalį.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

8. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10, 49, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 2¹ straipsniu įstatymą, apibrėžiantį smurto prieš vaiką formas ir nustatantį visų formų smurtą prieš vaikus, įskaitant fizinės bausmės, draudimą, siekiant užtikrinti sklandų minėto įstatymo nuostatų įgyvendinimą, būtina užtikrinti pagalbą tėvams ir kitiems teisėtiems vaiko atstovams vaikų auklėjimo klausimais, padėti jiems renkantis vaikų auklėjimo priemones, alternatyvias smurtiniam

vaikų auklėjimui. Atsižvelgiant į nevyriausybinių organizacijų patirtį šioje srityje, tikslinga konkurso būdu finansuoti nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus informacinei patariamajai pagalbai pozityvaus vaikų auklėjimo klausimais teikti tėvams, įtėviams globėjams, rūpintojams.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

9. Savivaldybių administracijų vaiko teisių apsaugos skyrių (toliau – VTAS) duomenimis, 2014 metais užfiksuoti 1 238 atvejai, per kuriuos iš viso nuo smurto nukentėjo 1 192 vaikai. Skirtingas smurtą patyrusių vaikų (1 192) ir smurto atvejų prieš vaikus (1 238) skaičius rodo, kad vaikai patyrė smurtą pakartotinai.

Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, per 2014 metus nuo fizinio, seksualinio, psichologinio smurto bei nepriežiūros nukentėjo 1 337 vaikai. Minėtų institucijų statistinių duomenų skirtumas rodo, jog VTAS negavo informacijos apie visus smurtą patyrusius vaikus, nors šie atvejai buvo žinomi policijai.

Ne vienus metus atkreipiamas dėmesys į tai, kad prieš vaikus daugiausia smurtauja šeimos nariai – tėvai arba vienas iš tėvų, globėjai (rūpintojai), seneliai, broliai ar seserys. Smurtas prieš vaikus šeimoje gali daryti neigiamą įtaką vaiko psichinei ir fizinei sveikatai, tai gali lemti elgesio sutrikimus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

10. Siekiant mažinti smurto prieš vaikus paplitimą, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendino Nacionalinę smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. A1-2 „Dėl Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Programa). Įgyvendinant Programos priemones, 2014 metais surengtas projektų, skirtų kompleksinių paslaugų teikimui vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ar netiesioginio smurto šeimoje aukoms (liudininkams) ir jų šeimų nariams, organizuoti, atrankos konkursas nevyriausybinių organizacijų vykdomai veiklai paremti. Dalinį finansavimą savo veiklai vykdyti gavo 7 nevyriausybinės organizacijos, šiose organizacijose dirbantys kvalifikuoti specialistai per 2014 metus kompleksinę pagalbą suteikė 862 vaikams, nukentėjusiems nuo tiesioginio ir netiesioginio smurto. Nuo tiesioginio smurto nukentėjo 650 vaikų, iš jų 313 berniukų ir 337 mergaitės, nuo netiesioginio smurto nukentėjo 212 vaikų, iš jų 103 berniukai ir 109 mergaitės.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2014 m. veiklos ataskaitoje (toliau – Ataskaita) nurodyta, kad VTAS per 2014 metus

civilinėse bylose atstovavo daugiau nei 9 tūkst. vaikų, dėl kurių teisių ir teisėtų interesų užtikrinimo šeimose teikė teismams išvadas ir kitus reikiamus dokumentus. Ataskaitoje pateikta statistika rodo, kad asmenys ir (ar) šeimos patiria krizes dėl vaikų auklėjimo, skyrybų, šeimos ir darbo įsipareigojimo derinimo, netekčių, negalios ir kitų socialinės rizikos veiksnių, kuriems mažinti reikalinga specialistų, dirbančių prevencinį darbą su vaikais bei jų šeimomis ir teikiančių socialinės mediacijos paslaugas, pagalba.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

11. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nuo 2011 metų įgyvendina Europos ekonominės erdvės finansinių mechanizmų 2009–2014 m. programą „Rizikos grupės vaikai ir jaunimas“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ir Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės 2011 m. gegužės 18 d. susitarimo memorandumu dėl 2009–2014 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo įgyvendinimo. Įgyvendinant šią programą vykdoma vaikų dienos centrų ir atvirų jaunimo centrų plėtra ir bendradarbiaujant su Islandijos valstybine vaiko teisių apsaugos tarnyba, steigiamas nukentėjusių nuo seksualinės prievartos vaikų pagalbos centras.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

12. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013 metų pradžioje Lietuvoje gyveno 543 756 vaikai, o 2014 metų pradžioje – 532 647 vaikai. Palyginti su 2013 metais, vaikų skaičius sumažėjo šiek tiek daugiau nei 11 000, t. y. 2,04 procento. Bendrą vaikų skaičiaus mažėjimą pastaraisiais metais lemia mažėjantis gimstamumas ir emigracija.

2014 metais į socialinės rizikos apskaitą įrašytų šeimų buvo 9 930, jose augo 19 668 vaikai, 2011 m. tokių šeimų buvo 10 604, jose augo 22 075 vaikai. Nors per pastaruosius trejus metus socialinės rizikos šeimų skaičius mažėjo nežymiai, išlieka teigiama mažėjimo tendencija.

Pažymėtina, kad bendras (šeimose, šeimynose, vaikų globos įstaigose) globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius nuo 2006 metų mažėja: 2006 metais – 13 337 vaikai, 2007 metais – 12 910 vaikų, 2008 metais – 12 306 vaikai, 2009 metais – 11 608 vaikai, 2010 metais – 11 130 vaikų, 2011 metais – 10 813 vaikų, 2012 metais – 10 542 vaikai, 2013 metais – 10 146 vaikai, 2014 metais – 9 684 vaikai.

Nuo 2006 metų mažėjo netekusių tėvų globos vaikų skaičius: 2006 metais – 3 006 vaikai, 2007 metais – 2 824 vaikai, 2008 metais – 2 691 vaikas, 2009 metais – 2 175 vaikai, 2010 metais – 2 145 vaikai, 2011 metais – 2 376 vaikai, 2012 metais – 2 055 vaikai, 2013 metais – 2 112 vaikų, 2014 metais – 1 871 vaikas.

2014 metais globėjų (rūpintojų) šeimose augo 5 681 vaikas – tai sudarė 58,5 procento bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus: šeimynose augo 442 vaikai, iš jų vaikų globos įstaigose – 3 562 vaikai, t. y. 36,8 procento bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus. Pažymėtina, kad nuo 2012 metų vaikų globos įstaigose globojamų vaikų skaičius sumažėjo 11,6 procento. 2014 metais šalyje veikė 95 vaikų globos įstaigos, kuriose didžiausią dalį sudarė 10–14 metų amžiaus vaikų grupė – 1 234 vaikai, o mažiausia buvo 4–6 metų amžiaus vaikų grupė – 335 vaikai. Vaikų iki 3 metų buvo 404, 7–9 metų vaikų – 382, 15–17 metų vaikų – 1 207.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

13. Veiksmų plano strateginės kryptys:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

13.1. prevencinė – įgyvendinamos Veiksmų plano priemonės, orientuotos į paslaugų šeimai ir vaikui prieinamumo užtikrinimą, siekiant, kad vaikas augtų biologinėje šeimoje;

13.2. intervencinė – įgyvendinamos Veiksmų plano priemonės, skirtos socialinę riziką patiriantiems ir (ar) tėvų globos netekusiems vaikams, nuo smurto nukentėjusiems vaikams bei jų šeimų nariams, įvertinant vaiko raidos ypatumus ir atsižvelgiant į individualius vaiko poreikius;

13.3. integracinė – įgyvendinamos Veiksmų plano priemonės vaikui savarankiškam gyvenimui rengti ir jo dalyvavimui visuomenės gyvenime užtikrinti, vaiko gerovei, atsakingai tėvystei, pozityviam socialiniam ir emociniam vaiko ugdymui šeimoje ir visuomenėje propaguoti, tarpinstituciniam ir tarptautiniam bendradarbiavimui skatinti siekiant užtikrinti vaiko teises.

II SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

14. Veiksmų plano tikslas – atsižvelgiant į vaiko interesus ir poreikius, sudaryti prielaidas vaikui augti biologinėje šeimoje, plėtojant prevencinių ir kompleksinių paslaugų prieinamumą vaikui bei jo biologinei šeimai krizinėse situacijose ar nukentėjus nuo smurto, o netekusiam tėvų globos vaikui – sudarant tinkamas globos (rūpybos) ar įvaikinimo sąlygas, kurios atitiktų geriausius vaiko interesus bei poreikį augti šeimos aplinkoje arba aplinkoje, artimoje šeimai, tinkamai pasirengti savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

15. Veiksmų plano uždaviniai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

15.1. organizuoti ir teikti prevencines ir kompleksines paslaugas vaikui ir šeimai, kurios sudarytų galimybes vaikui augti biologinėje šeimoje;

15.2. gerinti galimybes tėvų globos netekusiam vaikui grįžti į savo tėvų biologinę šeimą arba būti globojamam (rūpinamam) šeimoje, šeimynoje ar įvaikintam ir pasirengti savarankiškam gyvenimui;

15.3. tobulinti specialistų, dirbančių vaiko gerovės srityje, kvalifikaciją;

15.4. organizuoti informacijos apie vaiko gerovę ir šeimos vertę visuomenės gyvenime sklaidą ir plėsti tarpinstitucinę bei tarptautinę bendradarbiavimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

15.5. vykdyti Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną.

III SKYRIUS LAUKIAMIE REZULTATAI

16. Veiksmų plano įgyvendinimo rezultatai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

16.1. bus teikiamos prevencinės ir kompleksinės paslaugos nuo smurto nukentėjusiems vaikams ir jų šeimų nariams, ugdomi pozityvios tėvystės įgūdžiai, tai sudarys prielaidas vaikui augti biologinėje šeimoje;

16.2. bus užtikrinamas paslaugų teikimas globėjams (rūpintojams) ir įtėviams, siekiant sudaryti galimybes likusiam be tėvų globos vaikui gyventi globėjų (rūpintojų) šeimoje, šeimynoje ar įtėvių šeimoje;

16.3. bus patobulinta specialistų, dirbančių vaiko gerovės srityje, kvalifikacija, siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir veiksmingumą;

16.4. bus užtikrinta informacijos apie vaiko gerovę ir šeimos vertę visuomenės gyvenime sklaida, siekiant didinti visuomenės informuotumą apie šeimos ir vaiko gerovę, plėtojamas tarpinstitucinis ir tarptautinis bendradarbiavimas, gerinant šeimos ir vaiko gerovę;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

16.5. vykdant Veiksmų plano stebėseną, bus vertinamas paslaugų vaikui ir šeimai poreikis ir prieinamumas.

IV SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

17. Veiksmų planas įgyvendinamas 2016–2018 metais.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

18. Veiksmų planas finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, savivaldybių biudžetų lėšų, taip pat iš kitų teisėtų šaltinių. Veiksmų plano įgyvendinimo priemonių planas pateikiamas Veiksmų plano 1 priede.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

19. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną vykdo ir pasiektą pažangą vertina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

V SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

20. Veiksmų plano įgyvendinimo vertinimo kriterijų ir jų reikšmių sąrašas pateikiamas Veiksmų plano 2 priede.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

VAIKO GEROVĖS 2016–2018 METŲ VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
Tikslas – atsižvelgiant į vaiko interesus ir poreikius, sudaryti prielaidas vaikui augti biologinėje šeimoje, plėtojant prevencinių ir kompleksinių paslaugų prieinamumą vaikui bei jo biologinei šeimai krizinėse situacijose ar nukentėjus nuo smurto, o netekusiam tėvų globos vaikui – sudarant tinkamas globos (rūpybos) ar įvaikinimo sąlygas, kurios atitiktų geriausius vaiko interesus bei poreikį augti šeimos aplinkoje arba aplinkoje, artimoje šeimai, tinkamai pasirengti savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje.							
1. Organizuoti ir teikti prevencines ir kompleksines paslaugas vaikui ir šeimai, kurios sudarytų galimybes vaikui augti biologinėje šeimoje	1.1. Organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą krizinėse situacijose esantiems tėvams, auginantiems vaikus, ugdant tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius ir teikiant prioritetą ankstyvųjų šeimos krizių prevencijai	2016 metai	72	-	-	Valstybės biudžeto lėšos	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas), savivaldybės
	1.2. Įgyvendinti Europos ekonominės erdvės finansinės paramos	2016–2017 metai	391,2	1042	-	Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programa	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
	programą, skirtą vaikams ir jaunimui, patiriančiam					(toliau – EEE mechanizmas)	
	riziką, gerinant jų gerovę						
	1.3. Plėsti vaikų dienos centrų savivaldybėse veiklą, teikiant nestacionarias dienos socialinės priežiūros paslaugas vaikams ir šeimoms	2016–2018 metai	3 174,6	3610	5 000	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas), savivaldybės
	1.4. Teikti kompleksines paslaugas šeimoms ir vaikams	2016–2018 metai	510	8820	1 000	Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.5. Organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ar netiesioginio smurto artimoje aplinkoje aukoms (liudytojams) ir jų šeimų nariams	2016–2018 metai	100	120	100	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, savivaldybės

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdyimo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
	1.6. Finansuoti nevyriausybinių organizacijų, dirbančių šeimos gerovės srityje ir teikiančių įvairiapuses paslaugas šeimai, tėvų atsakomybei stiprinti ir pozityviai tėvystei plėtoti veiklos projektus	2017–2018 metai	-	336	361	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.7. Finansuoti nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus konsultacinės pagalbos pozityvios tėvystės klausimais teikimui vaiko tėvams, įtėviams globėjams, rūpintojams	2017 metai	-	25	-	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
2. Gerinti galimybes tėvų globos netekusiam vaikui grįžti į savo tėvų biologinę šeimą arba būti globojamam (rūpinamam) šeimoje, šeimynoje ar įvaikintam ir pasirengti savarankiškam gyvenimui	2.1. Organizuoti globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimo paslaugas	2016–2018 metai	185	185	240	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), savivaldybės
3. Tobulinti specialistų, dirbančių vaiko gerovės srityje, kvalifikaciją	3.1. Organizuoti įvairių sričių specialistų, dirbančių vaiko gerovės srityje, mokymus	2016–2018 metai	15	20	50	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba
	3.2. Organizuoti darbuotojų, siekiančių vykdyti asmenų, norinčių tapti vaiko globėjais (rūpintojais), įtėviais, rengimą ir vertinimą, mokymą pagal bendrą	2016–2018 metai	25	25	15	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
	globėjų (rūpintojų) ir tėvių mokymo programą ir organizuoti jų atestavimą						
	3.3. Organizuoti teminius mokymus vaikų dienos centrų darbuotojams, tiesiogiai dirbantiems su vaikais	2016–2018 metai	–	20	15	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
4. Organizuoti informacijos apie vaiko gerovę ir šeimos vertę visuomenės gyvenime sklaidą ir plėsti tarpinstitucinį bei tarptautinį bendradarbiavimą	4.1. Organizuoti renginius (seminarus, konferencijas, akcijas), skirtus gerajai vaiko gerovės patirčiai skleisti, formuojant visuomenės nepakantumą smurtui prieš vaikus, parengti ir išleisti informacinius bei metodinius leidinius, skleisti vaiko gerovės aktualijas ir problemas per visuomenės informavimo priemones, akcijas, šventes, formuojant teigiamą nuomonę apie vaiko globą (rūpybą) šeimoje, šeimynoje ir įvaikinimą	2016–2018 metai	40	59	120	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
	4.2. Skirti lėšas nevyriausybiniams organizacijoms, vykdančioms švietėjišką ir atstovaujamąją veiklą vaiko gerovės srityje, kurios vienija kitas nevyriausybines organizacijas, dirbančias vaiko gerovės srityje, atrenkant projektus konkurso būdu	2016–2018 metai	30	40	40	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	4.3. Plėtoti bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis vaiko gerovės bei smurto prieš vaikus prevencijos srityje skleisti informaciją visuomenėje	2016–2018 metai	10	10	10	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	4.4. Organizuoti visuomenės švietimo priemonės: informacines kampanijas, socialinę reklamą, renginius apie šeimos vertę visuomenės gyvenime, pozityvių santykių šeimoje svarbą	2017–2018 metai	-	70	70	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Uždavinio pavadinimas	Priemonės pavadinimas	Vykdyto terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Numatomų lėšų šaltinis	Atsakingi vykdytojai
			2016 metai	2017 metai	2018 metai		
	bei kartų solidarumą						
	4.5. Pervesti lėšas premijoms daugiavaikėms motinoms, apdovanotoms ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu	2017–2018 metai	-	13	13	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
5. Vykdyti Vaiko gerovės 2016–2018 metų veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną	5.1. Išanalizuoti ir įvertinti veiksniai, kuriančius, sąlygojančius vaiko gerovę ir paslaugų poreikį bei prieinamumą	2016–2018 metai			50	Valstybės biudžeto lėšos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Iš viso:			4 552,8	14 395	7 084		

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

**VAIKO GEROVĖS 2016–2018 METŲ VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO
VERTINIMO KRITERIJŲ IR JŲ REIKŠMIŲ SĄRAŠAS**

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus reikšmės			Vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija
	2016 metai	2017 metai	2018 metai	
Tikslas – atsižvelgiant į vaiko interesus ir poreikius, sudaryti prielaidas vaikui augti biologinėje šeimoje, plėtojant prevencinių ir kompleksinių paslaugų prieinamumą vaikui bei jo biologinei šeimai krizinėse situacijose ar nukentėjus nuo smurto, o netekusiam tėvų globos vaikui – sudarant tinkamas globos (rūpybos) ar įvaikinimo sąlygas, kurios atitiktų geriausius vaiko interesus bei poreikį augti šeimos aplinkoje arba aplinkoje, artimoje šeimai, tinkamai pasirengti savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje.				
1 uždavinys – organizuoti ir teikti prevencines paslaugas vaikui ir šeimai, kurios sudarytų galimybes vaikui augti biologinėje šeimoje				
P-1-1 Šeimų, kurioms esant krizinėje situacijoje suteiktos kompleksinės paslaugos, skaičius (vienetai)	750	-	-	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas), savivaldybės
P-1-2 Naujai įsteigtų ir (ar) renovuotų vaikų dienos centrų ir atvirųjų jaunimo centrų skaičius (vienetai)	25,0	-	-	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus reikšmės			Vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija
	2016 metai	2017 metai	2018 metai	
P-1-3 Vaikų, lankančių vaikų dienos centrą, dalis iš visų socialinės rizikos šeimose augančių vaikų (procentai)	33,0	35,0	37,0	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, savivaldybės
P-1-4 Socialines paslaugas gavusių tikslinių grupių asmenų (šeimų) skaičius (vienetai)	300	600	800	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-1-5 Vaikų, nukentėjusių nuo smurto, ir jų šeimų narių, kuriems suteikta kompleksinė pagalba (socialinės, psichologinės, teisinės, laikino apgyvendinimo ir kt. paslaugos), skaičius (asmenys)	850	850	850	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, Savivaldybės
P-1-6 Finansuotų nevyriausybinų organizacijų, dirbančių šeimos gerovės srityje ir teikiančių įvairiapuses paslaugas šeimai, tėvų atsakomybei stiprinti ir pozityviajai tėvystei plėtoti, veiklos projektų skaičius (vienetai)	-	75	80	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus reikšmės			Vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija
	2016 metai	2017 metai	2018 metai	
2 uždavinys – gerinti galimybes tėvų globos netekusiam vaikui grįžti į savo tėvų biologinę šeimą arba būti globojamam (rūpinamam) šeimoje, šeimynoje ar įvaikintam ir pasirengti savarankiškam gyvenimui				
P-2-1 Globėjų (rūpintojų), kuriems suteiktos globėjų (rūpintojų) ir tėvių mokymo ir konsultavimo paslaugos, skaičiaus didėjimas nuo bendro globėjų (rūpintojų) skaičiaus (procentai)	4,0	4,0	4,0	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), savivaldybės
3 uždavinys – tobulinti specialistų, dirbančių vaiko gerovės srityje, kvalifikaciją				
P-3-1 Apmokytų darbuotojų, dirbančių vaiko gerovės srityje, skaičius (asmenys)	200	500	500	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-3-2 Atestuotų socialinių darbuotojų, siekiančių vykdyti asmenų, norinčių tapti vaiko globėjais (rūpintojais), tėviais, rengimą ir vertinimą, mokymą pagal bendrą globėjų (rūpintojų) ir tėvių mokymo programą, skaičius (asmenys)	75	100	120	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba
P-3-3 Mokymuose dalyvavusių vaikų dienos centrų darbuotojų, tiesiogiai dirbančių su vaikais, skaičius (asmenys)	-	200	200	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
4 uždavinys – organizuoti informacijos apie vaiko gerovę ir šeimos vertę visuomenės gyvenime sklaidą ir plėsti tarpinstitucinį bei tarptautinį bendradarbiavimą				
P-4-1 Surengtų veiklų ar priemonių (televizijos laidų, socialinių reklamų, seminarų ir kitokių renginių) skaičius (vienetai)	5	10	10	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-4-2 Paremtų vaiko gerovės srityje dirbančių nevyriausybinių organizacijų, kurios vienija kitas nevyriausybines organizacijas, skaičius (vienetai)	3	3	3	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus reikšmės			Vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija
	2016 metai	2017 metai	2018 metai	
P-4-3 Tarptautinių organizacijų, kurioms mokama narystės įmoka, skaičius (vienetai)	1	1	1	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-4-4 Daugiavaikių motinų, gavusių premijas, skaičius (vienetai)	-	44	44	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
5 uždavinys – vykdyti vaiko gerovės sistemos stebėseną				
P-5-1 Atliktų mokslinių tyrimų, kurių metu vykdyta vaiko gerovės stebėseną, pokyčių įvertinimas, skaičius (vienetai)	-	-	1	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-159](#), 2017-03-29, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06016

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. kovo 10 d. įsakymo Nr. A1-132 „Dėl Vaiko gerovės 2016–2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo